Obxectivos desta unidade

- Pedir ou dar información persoal
- Felicitar e agradecer unha felicitación
- Datar ou pedir a data dun acontecemento

_2 E ti de quen vés sendo?

Coñecemento do código

- As nacionalidades
- O presente de indicativo dos verbos TER e ESTAR
- Os presentes regulares da CI, CII e CIII
- O feminino (I)
- Os numerais do 20 ao 1.000...
- As vogais: abertas e pechadas

ACTIVIDADE INTRODUTORIA

1. Esta é a ficha de Paulo, un estudante do curso de galego. Elabora a túa propia ficha seguindo este modelo.

ESCOLA DE IDIOMAS **EDEI**

Sousa dos Santos, Paulo

Sexo ☒ home ☐ muller
Estado civil: solteiro
Lugar de nacemento: Lisboa
Data de nacemento: 24 de febreiro de 1981
Teléfono fixo: non teño móbil: 654 872 109
Enderezo electrónico: psousa@gmail.com
Idiomas: portugués, inglés e galego

sinatura

2. Le as seguintes felicitacións e subliña as formas que empregan para felicitar.

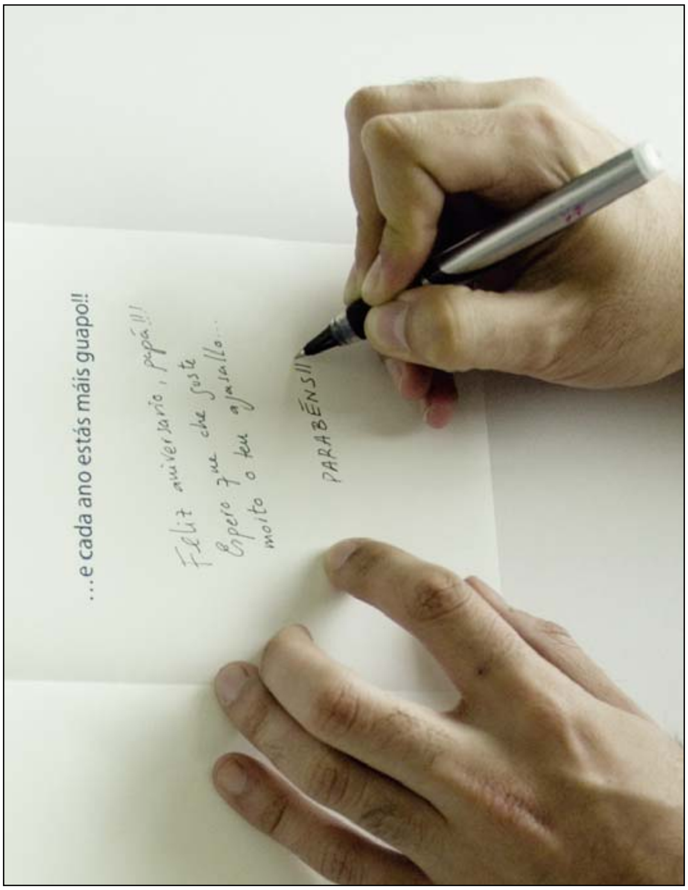

no quinto aniversario de
Supermercados
REGALÍA
BAIXAMOS OS PREZOS

ven celebrar
A FESTA DOS PREZOS
a Supermercados Regalía.
Neste aniversario
o homenaxeado es ti, felicidades!

**con Supermercados Regalía,
cada compra é unha alegría**

3. Nos recadros de abaixo está a información que falta nestes diálogos. Escóitaos e completáos.

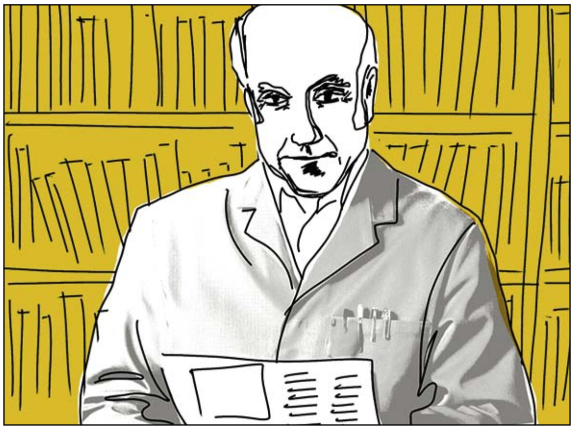

—Bos días, necesito o xornal...
—Shhh! Fale máis baixo, por favor.
—Desculpe, necesito o xornal *Galicia Hoxe* do ....
—Un segundiño, agora llo traio.
— ....
—Aquí está.
—Pero, este non é.
—Pois... non entendín ben logo, o ....?
—Nooon, o ....
—Espere. ....
—Graciñas.

—Enma, quere quedar hoxe.
—Que me dis?
—Galán 36, quere quedar!
— .... É galego?
—Non, é brasileiro.
— ....
—Trinta e seis, Galán-trinta e seis. O seu aniversario é ...., o día 24 fai os trinta e sete.
—Seguro que está casado.
—Non, ... non me lembro.
—Entón, sorte!
—Ha ha!

é solteiro, ou divorciado,

E cantos anos ten?

dezaseis de xaneiro do 95?

trinta de xaneiro de dous mil cinco.

De onde é?

30 de xaneiro de 2005.

Aquí ten.

Está ben.

en xullo,

GRAMÁTICA E LÉXICO: PRÁCTICAS GUIADAS

4. Por parellas, sodes capaces de agrupar os xentilicios por terminacións? Intentade ampliar a listaxe coas nacionalidades de todos e todas as da clase. Se tedes dúbidas, falade co voso profesor ou profesora.

-és, -esa: ....

-ense: ....

-ino, -ina: ....

-ano, -ana: ....

-iano, -iana: ....

-í: ....

-ol, -ola: ....

-o, -a: ....

-án, -á: ....

-eño, -eña: ....

-eiro, -eira: ....

-ón, -oa: ....

México: mexicano, mexicana
China: chinés, chinesa
Portugal: portugués, portuguesa
Caribe: caribeño, caribeña
Rusia: ruso, rusa
Canadá: canadense
Arxentina: arxentino, arxentina
Italia: italiano, italiana
Marrocos: marroquí
España: español, española
Francia: francés, francesa
Polonia: polaco, polaca
Alemaña: alemán, alemá
Porto rico: portorriqueño, portorriqueña
Ecuador: ecuatoriano, ecuatoriana
Noruega: noruegués, norueguesa
Brasil: brasileiro, brasileira
Bretaña: bretón, bretoa

5. Coa axuda do profesor ou profesora, intenta ordenar as persoas destes verbos.

TER (presente de indicativo)

Eu

Ti

El/ela

Nós

Vós

Eles/elas

ten teño temos tes tedes teñen

ESTAR (presente de indicativo)

Eu

Ti

El/ela

Nós

Vós

Eles/elas

están estamos estou está estás estades

6. Observa a construción do exemplo e fai ti o mesmo co resto dos países. Un nome común nos homes italianos é Paolo. Busca ti nomes habituais para o resto dos países.

Topónimos: Italia, Francia, Romanía, España, Portugal, Rusia, China, Xapón, Brasil, Venezuela...

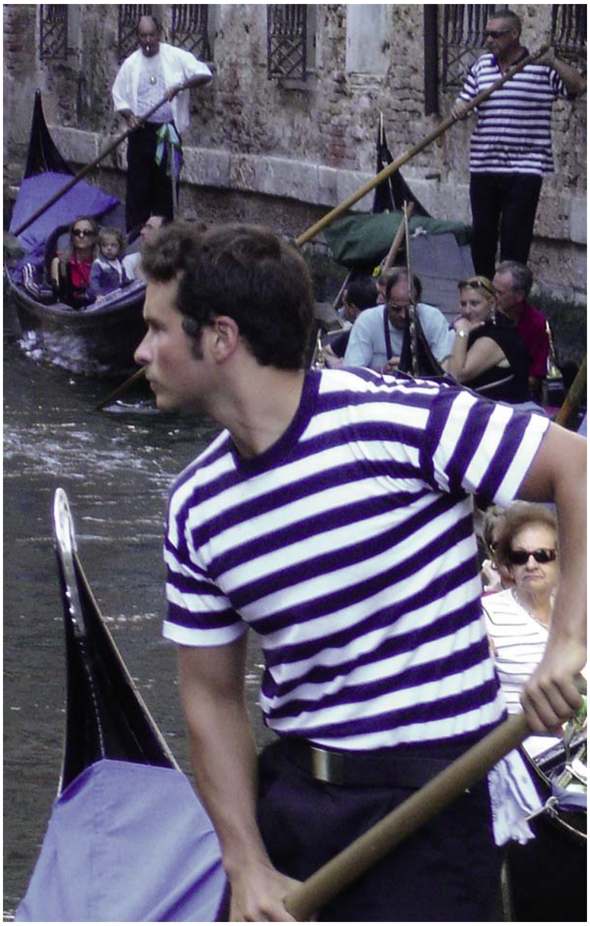

Paolo vive en Italia > Paolo é de Italia > Paolo é italiano

7. Estas son as seis persoas que van participar nun programa de convivencia na Televisión de Galicia. O presentador desordenou os seus datos. Bótalle unha man para cubrir as fichas cos datos que tes deseguido.

Nome: Jeny
Idade:
Estado civil: divorciada
Nacionalidade:
Profesión:

Nome: Rodrigo
Idade:
Estado civil:
Nacionalidade:
Profesión:

Nome: Katherina
Idade:
Estado civil: viúva
Nacionalidade:
Profesión:

Nome: Aurelia
Idade:
Estado civil:
Nacionalidade:
Profesión:

Nome: Shola
Idade: 45
Estado civil: casado
Nacionalidade:
Profesión:

Nome: Andrew
Idade: 41
Estado civil: solteiro
Nacionalidade: inglés
Profesión:

xefa de vendas **escritora** **casado** **panadeiro**
neocelandés **norteamericana** **setenta** **trinta** **separada**
corenta e un **brasileiro** **vinte e oito** **dentista**
cociñeiro **alemá** **filipina** **camareiro**

8. Un dos datos dos concursantes era o estado civil. Sabías que para indicar o estado civil se poden empregar os verbos SER e ESTAR? Completa a lista empregando as dúas construcións posibles:

Estou solteiro. ....
.... Son separado
.... Son viúvo

Estou casada. ....
.... Son divorciada

Numerais

vinte	oitenta	seiscentos / seiscentas
vinte e un / vinte e unha	noventa	setecentos / setecentas
vinte e dous / vinte e dúas etc.	cen	oitocentos / oitocentas
trinta	cento un / cento unha etc.	novecentos / novecentas
trinta e un / trinta e unha etc.	douscentos / duascentas	mil
corenta	trescentos / trescentas	dous mil
cincuenta	catrocentos / catrocentas	tres mil
sesenta	cincocentos / cincocentas	
setenta	quiñentos/ quiñentas	

9. Tedes que elaborar un calendario coas datas de aniversario dos compañeiros e compañeiras da clase.

Que día naciches? Nacín o vinte e catro de setembro de mil novecentos setenta e nove.
Cando é o teu aniversario? O meu aniversario é o dous de xuño.
Cando estás de aniversario?
Que día fas anos?

Nome	Data

xaneiro

L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

febreiro

L	M	M	X	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

marzo

L	M	M	X	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

abril

L	M	M	X	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

maio

L	M	M	X	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

xuño

L	M	M	X	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

xullo

L	M	M	X	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

agosto

L	M	M	X	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

setembro

L	M	M	X	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

outubro

L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

novembro

L	M	M	X	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

decembro

L	M	M	X	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

10. Na clase de Historia Universal mesturaron datas e acontecementos. Axúdaos a "recompoñer a historia".

2002	Comeza a Revolución Francesa
1936	Colón descobre América
1989	Empeza a Guerra Civil española
1789	Cae o muro de Berlín
1963	Afunde o *Prestige*
1992	Celébrase por primeira vez o Día das Letras Galegas
1492	Celébranse os Xogos Olímpicos de Barcelona

1º. En .... Colón descobre América
2º. En ....

Presente de indicativo verbos regulares CI, CII e CIII

Xa sabes o presente de indicativo dos verbos regulares?

Repara na terminación que aparece destacada para resolver a seguinte actividade.

I. ESTUD**AR**	II. COM**ER**	III. ESCRIB**IR**
estud**o**	com**o**	escrib**o**
estud**as**	com**es**	escrib**es**
estud**a**	com**e**	escrib**e**
estud**amos**	com**emos**	escrib**imos**
estud**ades**	com**edes**	escrib**ides**
estud**an**	com**en**	escrib**en**

En xeral, o **presente de indicativo** expresa unha acción que se desenvolve no momento en que se fala. Pero tamén serve para describir acontecementos históricos.

	Verbos da 1ª conxugación –AR	Verbos da 2ª conxugación –ER	Verbos da 3ª conxugación –IR
Regulares	falar traballar estudar xogar	comer ler	vivir escribir compartir
Irregulares	estar	ter ser	

11. COMO SOMOS OS COMPAÑEIROS E COMPAÑEIRAS DA CLASE E QUE FACEMOS

A. Selecciona o verbo máis acaído e conxúgao para rematar as seguintes oracións. Tes que utilizar as tres persoas de plural.

Xantamos todos os días ás dúas da tarde.

.... tres idiomas.
.... todos os días de luns a venres.
.... solteiros.
.... nesta cidade.
.... piso durante o curso.
.... cartas e mensaxes electrónicas para os seus amigos.
.... vinte e dous anos.
.... o xornal os domingos.
.... ao fútbol os venres.
.... dun país de Europa.
.... de restaurante a fin de semana.
.... contentos por aprobar o exame.
.... para sacar o carné de conducir.

B. Agora elabora a túa propia lista describindo as cousas que fas ti durante a semana.

O luns traballo todo o día.

C. Despois fala cun compañeiro ou compañeira para contarlle as cousas que fas e preguntarlle as que fai el.

Xogas ao fútbol?
Si, as fins de semana xogo cos meus amigos.
Vives nesta cidade?
Non, vivo nunha vila pequena que está a un quilómetro.

D. Logo descríbelle o que fai o teu compañeiro ou compañeira ao resto da clase.

María xoga ao fútbol a fin de semana.

FONÉTICA E ORTOGRAFÍA

	anterior		posterior
pechada	i		u
media pechada	e		o
media aberta	?	ɔ	
aberta		a	

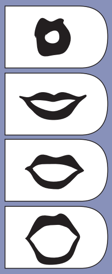

Como ves no triángulo, en galego temos sete vogais, aínda que á hora de escribir representamos as vogais medias (e/ɛ , o/ɔ) coa mesma grafía (e, o). É por isto que temos cinco letras para trasladar á escrita os sons vocálicos: a, e, i, o, u.

12. Presta atención á audición e intenta repetir cada serie.

i e ɛ a ɔ o u

u o ɔ a ɛ e i

13. Escoita con atención e rodea a palabra que se pronuncia primeiro en cada par.

pola	póla	copa	capa
pata	pota	mal	mel
pe	pé	mol	mal
óso	oso	vela	bala
te	té	bola	bóla
piso	peso	nata	neta

GALEGO EN ACCIÓN

QUEN É QUEN

14. Escoita as presentacións destes catro personaxes e cubre a información que falta sobre eles.

- O seu nome é Pedro.
- É de Badaxoz.
- ....
  ....
- ....
  ....
- A súa rúa está preto da praza do Obradoiro.
- Ten unha bolsa Séneca na Universidade de Santiago.

- ....
- ....
  ....
- O seu enderezo é: Rúa Príncipe, nº 10, 5º B, Vigo.
- ....
  ....
- Estuda tamén galego e inglés na escola onde dá clase.
- Está casado cunha moza galega chamada Xela.

- Chámase Eva.
- ....
- É procedente de Rusia.
- ....
  ....
- Non é estudante universitaria.
- ....
  ....

- ....
- ....
- ....
  ....
- O seu enderezo electrónico é: i.carballo@yahoo.es.
- Estuda alemán na escola de idiomas.
- Ten unha parella de fóra de Galicia, procedente do norte de Europa.

CONTIDO SOCIOCULTURAL

Xa coñeces Galicia? Como seguro que xa sabes, Galicia está no noroeste da península Ibérica. Quizais te fixaches en que os verdes e os azuis caracterizan a paisaxe galega. Verde polos seus vales e montañas. Azul polo océano Atlántico e polo mar Cantábrico, pero tamén polos múltiples ríos que a atravesan dende un punto a outro.

Sabes en que lugares se fala a lingua galega? O galego non só é a lingua de Galicia. Tamén se fala na franxa oriental de Asturias, León e Zamora, así como no norte de Portugal e nunha zona de Estremadura que se chama o Val do Ellas. E claro, sen esquecermos todos os galegos e galegas que andan repartidos polo mundo!

Sabes cal é o río máis grande de Galicia? Dise que este río inspirou o deseño da nosa bandeira: unha liña diagonal azul sobre un fondo branco. Falamos do río Miño, que atravesa Galicia dende Lugo, pasa por Ourense e desemboca en Pontevedra, onde fai fronteira con Portugal.

Sabes onde podes esquiar? Aquí non temos montañas moi elevadas. O que abondan son vales e montes non moi altos. Con todo, tamén temos algúns montes que se aproximan aos 2.000 metros, como o caso de Cabeza de Manzaneda, moi visitada para practicar o esquí.

Sabes o que é unha ría? É unha entrada do mar na terra. Se te fixas nun mapa de Galicia, teñen forma de "v", o que fai que o noso litoral teña moitos entrantes e saíntes. Sen elas o marisco non sería algo típico de aquí, posto que as nosas rías son un ecosistema case único no mundo, axeitado para que se produza.

Sabes que significa Fisterra? Moi fácil, o propio nome o indica: a fin da terra. Isto é o que pensaban os romanos cando lle puxeron este nome ao cabo situado na perigosa Costa da Morte, porque é o extremo occidental do mundo que eles coñecían.

Certificado Lingua Galega

15. Es o empregado ou empregada dunha tenda de telefonía e tes que coller os datos de dous clientes. Escoita as conversas e cubre as fichas.

FICHA 1	FICHA 2
Nome:	Nome:
Apelido:	Apelidos:
Sexo: ☐ home ☐ muller	Sexo: ☐ home ☐ muller
DNI:	DNI:
Enderezo:	Enderezo:
Teléfono móbil:	Teléfono móbil:

16. Nesta tarxeta de felicitación só queda que ti escribas a túa felicitación persoal. Emprega o anaco que che reservaron os teus amigos:

Felicidades! Espero que che vaia ben no teu novo traballo. Moitos bicos	Parabéns pola boa nova. Deséxoche moita felicidade nesta nova etapa da túa vida. Un biquiño	Que sorpresa! Marchas de aquí e non me levas! Alégrome moito por ti, moita sorte! Bicos
Que noticia tan boa! Que todo che vaia como ti mereces. Botarémoste de menos! Felicidades!	Xa mo contaron, abandónasnos. Oxalá o cambio sexa para algo moito-moito mellor. Unha aperta	

Para expresar desexo, tes que empregar o presente de subxuntivo. Fíxate nos exemplos:

-AR: ESTAR

estás (indicativo) — esteas (subxuntivo): Oxalá esteas ben.

-ER: SER / TER

es (indicativo) — sexas (subxuntivo): Que sexas moi feliz.

tes — teñas (subxuntivo): Que teñas un bo día.

-IR: IR

vas (indicativo) — vaias (subxuntivo): Espero que vaia ben.

CADERNO DE BITÁCORA

QUE APRENDÍN | QUE TEÑO QUE REPASAR | QUE SEI FACER EN GALEGO NAS CATRO HABILIDADES

Comprender
Falar
Ler
Escribir

Que aprendín:

Que teño que repasar:

Que sei facer en galego nas catro habilidades:

Comprender:

Falar:

Ler:

Escribir: